

Kas jauns Jeros?

Avīze ir vēstures pirmais melnraksts (F. Grēms)

Jeru pagasta informatīvais izdevums

septembris 2007

Ar daudzkrāsainajām mārtiņpuķēm, gājputnu kļaiģām, košajām pilādžogām un mežrozīšu augļiem Mārtiņdienu gaidot, pie jums nāk kārtējais „Kas jauns Jeros?” izdevums. Izbaidiet pēdējās siltā rudens dienas un esiet patiesi laimīgi, par katru piedzīvoto rudenīgi skaisto mirkli! Sākoties tumšajiem vakariem vajadzētu atcerēties par atstarotāju lietošanu sev un, protams, bērniem. Būsim pamanāmi un dzīvi!

Kārtējā pagasta padomes sēdē

22.augustā, piedalījās visi 7 deputāti, izskatīja sekojošus jautājumus:

* Padome **nolēma piešķirt pabalstu 6 personām** no sociālā budžeta līdzekļiem kopsummā Ls 154,40. Ņemot vērā pašvaldības saistošos noteikumus par sociālās palīdzības pabalstiem un padomes sociālo lietu, izglītības un kultūras komitejas, kā arī finanšu komitejas atzinumus, piešķir pabalstus daļēju pakalpojumu atmaksai: par ārstēšanos slimnīcā pakalpojumu atmaksai 4 personām, zobu protezēšanas atmaksai 1 personai, veselības polises atmaksai 1 personai. Saskaņā ar likuma „Par sociālo drošību” 16.pantu lēmuma teksts nav izpaužams, jo satur ierobežotas pieejamības informāciju.

* Padome, izskatot sociālā darba organizatores Vijas Adleres iesniegumu **par pilnu brīvpusdienu piešķiršanu,** neizvērtējot ģimenes materiālo stāvokli, bērniem, kuri mācās vispārīgā skolu 5-6 gadīgo apmācībā, 1.klasē un daudz bērnu ģimeņu (5 un vairāk nepilngadīgi bērni) bērniem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Jeru pagastā, nolēma piešķirt līdzekļus no pašvaldības budžeta:

❖ Pilnas brīvpusdienas bērniem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Jeru pagastā, kuri mācās vispārīgā skolu- Jeru, Rūjas, Rūjienas, Naukšēnu 1.klasē un 5-6 gadīgo bērnu apmācībā. 5-6 gadīgo bērnu apmācības bērniem piešķirt arī brokastis.

❖ Pilnas brīvpusdienas daudz bērnu (5 un vairāk nepilngadīgi bērni) ģimeņu bērniem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Jeru pagastā, kuri mācās vispārīgā skolās – Jeru un Rūjas pamatskolās no 2. līdz 9. klasei.

❖ Rotaļu grupiņas bērnu ēdināšanai Jeru pamatskolā divas reizes dienā - brokastis un pusdienas, Jeru pagastā dzīvesvietu deklarējušo ģimeņu bērniem.

*** Padome izskatīja VAS „Latvijas Pasts”**

Vidzemes reģiona direktora M.Romka-Lauriša **iesniegumu** par Latvijas Pasta Endzeles pasta nodaļas kioska uzstādīšanas līdzfinansējumu no pašvaldības. Iesniegumā VAS „Latvijas Pasts” norādīts, ka pēc cenu aptaujas pasta kioska cena ir Ls 15000,24 (ar PVN) un apakšzemes komunikāciju ierīkošanas izmaksas sastāda Ls 3636,07 (ar PVN). Kopējās pasta kioska uzstādīšanas izmaksas Ls 18636,31. VAS „Latvijas Pasts” lūdz Jeru pagasta padomi atbalstīt jautājumu par daļēju Endzeles pasta kioska uzstādīšanas finansēšanu, sedzot apakšzemes komunikāciju ierīkošanas izmaksas Ls 3636,07 apmērā, saskaņā ar izstrādāto tāmi.

Ņemot vērā, ka pašvaldībā nav iesniegts VAS „Latvijas Pasts” valdes lēmums par Endzeles pasta nodaļas kioska uzstādīšanu, līdzfinansējumu un garantijām par pasta kioska izbūvi 2007.gadā un pasta nodaļas darbības nodrošināšanu nākotnē, padome nolēma atlikt jautājuma izskatīšanu līdz lēmuma saņemšanai no VAS „Latvijas Pasts” valdes.

* Padome piekrita, ka Gunda Avota uz pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes „Vecstrautiņi” būvē garāžu un pagrabu, saņemot plānošanas un arhitektūras uzdevumu no rajona būvvaldes .

* Lai piekļūtu blakus esošiem zemes gabaliem, padome nolēma nodibināt **ceļa servitūtu** zemes gabalam „Sporta un atpūtas centrs” ar kadastra apzīmējumu 9658 004 0222, 6m platam ceļam: 0,1 km; 0,03 ha par labu zemes gabaliem ar kadastra apzīmējumiem: Nr.9658 004 0232, Nr.9658 004 0303, Nr.9658 004 0313, Nr.9658 004 0284, kur juridiskā zemes robeža iet pa servitūta ceļa vidu, un 3 m tiek apgrūtināti no katra zemes īpašuma. Nodibināt ceļa servitūtu zemes gabalam ar kadastra apzīmējumu 9658 004 0225, 5m platam ceļam: 0,08 km; 0,04 ha par labu zemes gabalam ar kadastra apzīmējumu: Nr.9658 004 0257

*Lai piekļūtu blakus esošiem zemes gabaliem, padome nolēma nodibināt zemes gabalam, kadastra Nr.9658 005 0074, „Paipusi” ceļa servitūtus, 6m platam ceļam: 0,06 km; 0,02 ha par labu zemes gabaliem ar kadastra apzīmējumiem: Nr.9658 005 0017, Nr.9658 005 0068, Nr.9658 005 0069 un 6m platam ceļam: 0,09 km; 0,03 ha par labu zemes gabaliem ar kadastra apzīmējumiem: Nr.9658 005 0017, Nr.9658 005 0068, Nr.9658 005 0069, kur juridiskā zemes robeža iet pa servitūta ceļa vidu, un 3 m tiek apgrūtināti no katra zemes īpašuma.

* Saskaņā ar nepieciešamajiem grozījumiem pašvaldības 2007.gada budžetā, pagasta padome nolēma apstiprināt saistošos noteikumus Nr.2 „Grozījumi saistošajos noteikumos Nr.1 „Par Jeru pagasta pašvaldības 2007.gada budžetu”.

Pagasta padomes sēdē 11.septembrī piedalījās 6 deputāti(nepiedalījās Ilze Leska sakarā ar skolu vadītāju mācību semināru)

Leska sakarā ar skolu vadītāju mācību semināru)

1. Padome izskatīja Jeru pagasta pašvaldības projektu pieteikumu- sarakstu **valsts dotācijas saņemšanai saskaņā ar pašvaldību apvienošanu** (Administratīvi teritoriālās reformas likums) un nolēma lūgt LR Ministru kabinetu piešķirt finanšu līdzekļus **200 000** latu no valsts budžeta infrastruktūras objektu sakārtošanai šādiem Jeru pašvaldības projektiem:

- 1.Jeru pamatskolas saimniecības ēkas izbūve 20000 lati,
2. Autobusa iegāde skolēnu pārvadājumiem, transporta pakalpojumu nodrošināšanai iedzīvotājiem 65000 lati,
3. Ūdens saimniecības attīstības pabeigšana Endzeles ciemā 20000 lati,
4. Pašvaldības ceļu infrastruktūrai 20000 lati
5. Dzīvojamā fonda renovācija un iegāde 45000 lati
- 6.Līdzfinansējums sporta kompleksa izbūvei Endzeles ciemā 25% 30000 lati

* Padome izskatīja LPKS „Daiva” iesniegumu un piekrita, ka LPKS „Daiva”, Jeru pagasta „Kalntemekas”, kadastra Nr.9658 004 0307, izbūvē graudu glabāšanas tvertnes ar ietilpību 5 tūkstoši tonnas, saņemot plānošanas un arhitektūras uzdevumu no rajona būvvaldes

Bērnu un vecāku pienākumi un tiesības

Latvijas Republikas likumos ir noteiktas gan bērnu, gan vecāku tiesības un pienākumi. Tāpat likumi, sevišķi Civillikums, nosaka to, kā

vecākiem ir jā rūpējas par bērniem, un bērniem par vecākiem.

Šobrīd spēkā ir termins „**VECĀKU AIZGĀDĪBA**” un „**APRŪPES TIESĪBAS**” agrāko jēdzienu „vecāku vara”, „vecāku tiesības”, un citu vietā.

Atgādināšu Civillikumā noteiktos galvenos vecāku un bērnu pienākumus un tiesības.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdienapgāderba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērna uzraudzība nozīmē rūpes par bērna paša drošību un trešās personas apdraudējuma novēršanu.

Kopā dzīvojoši vecāki aizgādību īsteno kopīgi. Ja starp vecākiem rodas domstarpības, tās izšķir bāriņtiesa.

Ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Ikdienas aizgādību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Jautājumos, kas var būtiski ietekmēt bērna attīstību, vecāki lēmumu pieņem kopīgi.

Vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Ja vecāku nav vai viņi nespēj uzturēt bērnu, šis **pienākums līdzīgās daļās gulstas uz vecvecākiem.** **Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa,** nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Šobrīd valsts noteiktais **minimālais** uzturlīdzekļu apmērs mēnesī ir **bērniem līdz 7 gadiem – Ls 30, un bērniem no 7 - 18 gadiem – Ls 36**

Kamēr bērni dabū no saviem vecākiem uzturu, viņiem jāstrādā vecāku mājas darbi bez tiesības

prasīt par to kādu atlīdzību, ja vien tā viņiem nav noteikti apsoltā.

Pienākums apgādāt vecākus un vajadzības gadījumā arī vecvecākus gulstas uz visiem bērniem līdzīgās daļās.

Bērnu var atbrīvot no pienākuma apgādāt vecākus, ja tiek konstatēts, ka vecāki bez dibinātiem iemesliem izvairījušies pildīt vecāku pienākumus.

Mazbērniem jāapgādā katrs no vecvecākiem, ja to nevar pēdējā laulātais un bērni.

Diemžēl dzīvē bieži ir gadījumi, kad kāds no vecākiem aiziet no ģimenes, līdz ar to pārtraucot rūpēties arī par bērniem. Kaut arī attiecības vecāku starpā ne vienmēr iespējams atrisināt mierīgā ceļā un īsā laikā, tomēr tam nevajadzētu būt par iemeslu, lai aizgājušais vecāks vairs nerūpētos par bērnu vai bērniem. Pie tam šajā gadījumā nav svarīgs fakts, vai vecāku starpā ir vai nav noslēgta laulība.

Prasīt uzturlīdzekļus bērnam ir ne tikai vecāku pienākums, bet arī pienākums.

Ja kāds no vecākiem nerūpējas par bērnu un nedod līdzekļus bērna uzturam, ir iespējams griezties tiesā un lūgt ar tiesas spriedumu noteikt bērnam nepieciešamo uzturlīdzekļu summu, kura jānodrošina otram vecākam. Ja arī tiesas spriedums neatrisina uzturlīdzekļu problēmu, ir iespējams griezties pie zvērinātiem tiesu izpildītājiem un lūgt viņu palīdzību. Savukārt, ja uzturlīdzekļu nemaksātājam nav līdzekļu (darba alga, citi ienākumi, īpašumi), uz kuriem vērst piedziņu, Latvijā darbojas Uzturlīdzekļu garantiju fonds, kurš minimālo uzturlīdzekļu summu katram bērnam izmaksā no valsts līdzekļiem un pēc tam piedzen no parādnieka.

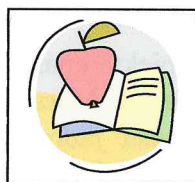
Uzturlīdzekļu parādam valstij nav noilguma, t.i., lai atgūtu no Uzturlīdzekļu garantiju fonda izmaksātos uzturlīdzekļus un tiem pielīdzinātos likumiskos procentus, tiks vērsta piedziņa uz jebkuru parādnieka mantu un ienākumiem (tai skaitā darba samaksu, stipendijām, pabalstiem, mantojumu un pat pensiju) jebkurā parādnieka dzīves posmā.

Ja kāds no vecākiem launprātīgi izvairās dot uzturlīdzekļus saviem bērniem, tad Krimināllikuma 170.pants nosaka, ka par šādu rīcību var sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem, arestu, ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu līdz piecdesmit minimālajām mēnešalgām. Dažreiz vecāks, kurš rūpējas par bērnu, neuzņemas iesniegt tiesā dokumentus, jo uzskata, ka tiesāšanās saistīta ar lieliem izdevumiem.

Prasībā par uzturlīdzekļu noteikšanu prasītājs ir atbrīvots no valsts nodevas, tāpēc izdevumi šajā tiesas procesā ir minimāli.

Ja nepieciešamas konsultācijas un palīdzība, varat griezties ne tikai pie advokātiem, bet arī bāriņtiesā, kur ir iespējams saņemt informāciju gan par pieteikuma sagatavošanu tiesai, gan par iesniegumu Uzturlīdzekļu garantiju fondam, kā arī palīdzību citu ar bērniem saistītu problēmu risināšanā.

Inguna Zukure, Jeru pagasta bāriņtiesas priekšsēdētāja.

Sācies jauns mācību gads.

Pavisam steidzīgi, mijoties saulainiem un lietainiem mirkļiem, rit septembris- jaunais mācību gads. Jau trešo mācību nedēļu Jeru

pamatskolā atkal skan skolēnu čalas, bet zvans regulāri atgādina par stundu sākumu un beigām.

Skolā, kā jau katru gadu, ir kaut kas jauns izremontēts, viss sakopts. Šogad mūsu skolā atjaunotas vecās, čikstošās kāpnes. Tās guvušas jaunu seju- tik saulainas, gaišas un spožas. Izremontēts arī ķīmijas un fizikas kabinets. Šķiet, pat mācīties tādā būs stipri vien vieglāk!

Mācību stundās skolotāji rosina skolēnus atcerēties iepriekšējos gados mācīto, kopīgi pārrunā sen aizmirstas lietas, jo „atkārtošana taču ir zināšanu māte”. Sākas pirmās ieskaites un pārbaudes darbi. Ir pienācis laiks mācīties! Atliek vien cerēt, ka visiem, visiem – gan lieliem, gan mazākiem skolēniem- pietiks gribasspēka pārvarēt sevī mazo slinkuma velniņu, lai sekmīgi pavasarī varētu pabeigt skolu.

Bez mācību darba Jeru pamatskolā rit aktīva sabiedriskā un kultūras dzīve. Darbu uzsākuši dažādi pulciņi: drāmas, novadpētniecības, ansamblis, vides, sporta, korespondentu, ansamblis, informātikas, tautiskās dejas u.c. Skolēniem atliek vien izvēlēties sev piemērotāko, lai varētu papildināt savas zināšanas un lietderīgi pavadītu brīvo laiku.

Ar lielu atbildības sajūtu skolā notika Skolēnu domes vēlēšanas, jo tā ir skolēnu darba organizētāja. Par šīs domes prezidenti tika ievēlēta Alise Lilientāle(8.kl.), vietniece-Sintija Dreimane(8.kl.), par kultūru atbildīga būs Klinta Krūkle(8.kl.), par sportu- Mārtiņš Ķibers(9.kl.), „iekšlietu ministrs” būs Toms Silīņš(9.kl.), „ārlietu ministrs” būs Elvijs Lilientāls(7.kl.), bet par sekmju darbu atbildēs Linda Muzikante(8.kl.). Jā, domes sastāvs, šķiet, ļoti iepriecinošs, daudzsološs. Tie ir skolēni, kas gan mācībās, gan sabiedriskajā darbā ir autoritātes skolā. Apbrīnojama ir viņu spēja to visu paspēt.

Lai gan septembris ir tikai pusē, skolā jau notikuši vairāki kultūras pasākumi. Tāpat kā visā Latvijā, arī mēs atzīmējam Dzejas dienu. Jaunākajās klasēs

tēma bija O.Vācieša dzejas tēlu karnevāls. Skolēni lasīja savus iemīļotākos dzejoļus, zīmēja tos un ietērpās dzejas tēlu maskās. Tā tik bija parāde! Skolēni no 4.klases rakstīja savos radošajos darbos atsauksmes par šo pasākumu- Laura Siliņa: „Es guvu atziņu, ka dzeja ir vajadzīga.” Matīss Mellups: „Es šajā pasākumā jutos labi.” Una Bērziņa: „Man ilgi skanēs ausīs O.Vācieša dzeja.” Mona Sanda Muska: „Es dzejoli nolasīju bez kļūdām.” Laura Mellupe: „Kaut arī nākošgad būtu tikpat liksma Dzejas diena!”

Savukārt vecāko klašu skolēni piektdienas pēcpusdienā iepazinās ar dzejnieka Gaiķu Māra dzeju, klausoties stāstījumu gan par pašu jauno autoru, gan viņa dzejas krājumu „Mugursoma”, gan paši mēģinot veidot dzeju. Skanēja Rūjienas vidusskolas audzēkņa Jāņa Ločmeļa izpildījumā blūzs, kas noskaņas ziņā ir līdzīga Gaiķu Māra dzejai. Par viņu literatūras kritiķis Māris Salējs ir teicis: „Ar dzejoļu krājumu „Mugursoma” Gaiķu Māris sašķaida visu latviešu liriku lupatu lupatās.” Un mēs mēģinājām kaut nedaudz iepazīties ar viņa skatījumu uz pasauli. Mēs atcerēsimies dzejnieka teikto: „Pa šķirbu pasauli es redzu, ir mana acs kā pasaule tik plaša.”

Pavisam drīz- 27.septembrī- Jeru pamatskolas skolēni dosies lielajā skolas ekskursijā uz Kurzemes pusi, lai iepazītos ar Ziemassvētku kaujas muzeju, Kurzemes hercoga kapenēm, z/s „Līcīši”, kur vienkopus skatāmas ap 100 kaziņām un visjaunākā viņu slaukšanas tehnoloģija u.c. Šāda kopēja ekskursija jau kļuvusi par tradīciju. Tajā var piedalīties arī skolēnu vecāki, tāpēc tajā jaušama patīkama kopības sajūta. Redzētais dod mums jaunas zināšanas, iepazīstina ar Latviju.

Drīz būs klāt arī Skolotāju diena! Tie ir mīļākie svētki skolotājiem, kam īpaši gatavojas mūsu skolas devītklasnieki.

Tā mācību darbs Jeru pamatskolā ir cieši saistīts ar dažādiem kultūras pasākumiem. Tas dara dzīvi interesantāku.

Ruta Bokmane.

APSVEIKUMS !

*Es ieeju rudenī
vēsajās salnās,
dāliju smaržās,
gājputnu kļaiģās,
baltajā skolā -
savā skolā.*

*Sveicam mūsu skolotājus,
un skolniekus
Skolotāju dienā!*

Tas var noderēt !

Uzmanību!

Ir iespējams pasūtīt mājvietu norādes. Mājavārds uz abām pusēm plāksnītei maksā – 14.55 Ls., tikai vienā pusē – 9.10 Ls

Mājavārda plāksnīte pie mājas sienas – 10.40 Ls. Ja vajadzīgs kronšteins ar ko plāksnīti piestiprināt pie staba ,tas maksā 5 Ls. Plāksnītes būs zaļā krāsā ar atstarojošiem baltiem burtiem. Par pasūtīšanu interesēties pagastā.

Informācija par kapu maksājumiem

Ja Jūs šogad Rūjienas Sv.Bērtuļa ev.luter.draudzei - kapu uzraugam neesiet samaksājuši par kapu uzturēšanu, par kapu vietām Rūjienas pilsētas Skudrītes un Sv.Bērtuļa kapos, iespējams samaksāt bankā vai pasta nodaļā:

Rūjienas Sv.Bērtuļa ev.luter.draudzei
Reģ.Nr.90000386852, Rūjienā, Rīgas -32,
SEB Unibanka Valmieras fil.

IBAN konts LV30UNLA0018900701301

Kods UNLALV2X

Par pakalpojumiem Skudrītes/ Sv.Bērtuļa kapsētās, kapu gab.Nr.....

Atbalstīsim kapu uzturēšanu! Par vienu kapa vietu maksa Ls 2,00 gadā.

Kā jau iepriekš informējām, pagasta pašvaldība sedz daļēju līdzfinansējumu Ls 400 apmērā par kapsētu uzturēšanu.

Sertificēta skurstenslauka pakalpojumi –

Ojārs Lūsis – mob.tel.29336405 ;
mājas tel: 4268477

- dūmvadu tīrīšana – 1.50 Ls
- pastiprināta dūmvada tīrīšana – 2.50
- ilgi netīrīta dūmvada tīrīšana - 5,-
- krāsns tīrīšana – 1,-
- pavarda tīrīšana – 0,50

- aizgruvuma likvidēšana dūmvadā – 5,-

Feldšeru punktā apmeklētājus pieņems

3. oktobrī plkst.9.00 – Dr.Grūsle
10.oktobrī plkst.14.00 – Dr. Tralmaks
Lūdzu iepriekš pieteikties pie feldšeres,
tel:4267241

Informatīvo izdevumu „Kas jauns Jeros?” izdod Jeru pagasta padome. Iznāk no1994.gada augusta. To var saņemt Jeru pagasta padomē un tirdzniecības vietās pagasta teritorijā.

Nu, pasmaidi taču !

Studijas bez maksas – Nekurzemē!

Šobrīd visu vidusskolu absolventu prātus nodarbina augstskolas izvēle – LU, RTU, RA, DU vai kāda cita izglītības iestāde, kur turpināt mācības. Tālāk redzamajā tabulā tiek piedāvāta vienreizēja iespēja – studēt budžeta grupā un jau uzreiz maģistrantūrā. Kur atrodas šī brīnumzeme – nav zināms, tas ir jāizdibina pašam potenciālajam studentam.

Fakultāte	Programma	Maģistra grāds	Doktora grāds	
Lauku f.	Biešu ravēšana	1 gads	+15 gadi	
	Kaplēšana	4 gadi	+1 gads	
	Govju slaukšana	2 gadi	-	
	Cūkēdiena vārīšana	1,5 gadi	+2 gadi	
	Universālā laistītājs	4 gadi	+2 gadi	
	Darba imitētājs	4 gadi	+3 gadi	
	Haltūrists	5 gadi	+2 gadi	
	Puķu pārstādītājs	3 gadi	+7 gadi	
	Sabiedrisko attiecību f.	Putnubiedēklis	8 gadi	-
		Autobusa kontrolieru apvārdotājs	6 gadi	+2 gadi
Bargais pensionārs		5 gadi	+4 gadi	
Īkšķu turētājs		3 gadi	+2 gadi	
Tehnoloģiju f.	Pavasara vēstītājs	6 gadi	+4 gadi	
	Mehāniskās lāpstas operators	5 gadi	+2 gadi	
	Papīra dūrējs	4 gadi	+4 gadi	
	Sniega bļietētājs	4 gadi	+4 gadi	
	Piektais ritenis	5 gadi	+5 gadi	
	TV programmu pārslēdzēja	3 gadi	+8 gadi	
	Cietā diska aizvietotāja	7 gadi	+6 gadi	
	Sporta f.	Bortu krāmētājs	22 gadi	+3 gadi

	Soliņu iesildītājs	3 gadi	-
	Taisnības meklētājs	5 gadi	+4 gadi
	Komandas racējs	6 gadi	+5 gadi
Lipmana f.	Kapsulu licēja	4 gadi	+6 gadi
	Pāju dzinēja	4 gadi	+4 gadi
	Superhalles cēlāja 20 dienās	2 gadi	+8 gadi
	Tautas apvārdotāja	2 gadi	+1 gads
	Cerības uzturētāja	5 gadi	+2 gadi
Būvniecības f.	Apmetuma drupinātāja	3 gadi	+2 gadi
Amatniecības f.	Plānā galdiņa urbējs	3 gadi	+2 gadi

Skurstenis. Bez zelta pogām?

Uzturiet skursteni labā kārtībā, regulāri tīriet un vajadzības gadījumā to remontējiet! Šos speciālistu ieteikumus daudzi ne tikai neņem vērā, gluži pretēji – skursteņslauķis ar zelta pogām jau vairākus gadus nav bijis dūmenim pat tuvumā. Taču, lai skurstenis kalpotu ilgi, tam nepieciešama regulāra atvēršanas kure.

Jātīra vienreiz gadā

Skurstenis jātīra tāpēc, ka to paredz ugunsdrošības noteikumi, turklāt ilgi netīrīts skurstenis var aizdegties. Lietojot nekvalitatīvu kurināmo (mitru malku), uz virsmām un dūmeni veidojas un nosēžas degšanas produktu nogulsnes – darva/kreozots –, kas ne tikai neļauj vienmērīgi apsildīt sildvirsmas, bet arī ir ļoti korozīvs pret metālu un bojā kalķu javu, dūmvadu un skursteni. Kreozots ir lipīgs, brūnas nogulsnes, kas rodas degšanas procesā. Ilgi aizmirstus skursteņus ir ne tikai ļoti grūti tīrīt, bet sodrēji paliek kā gumija. Nosēduma slānis rada barjeru siltuma pārvadei starp kurtuvi un tās sienām, kas samazina siltuma atvešanas efektivitāti. Ņemot vērā lielu kvēpu un sodrēju uzaugumu uz caurulēm, tās tiek pakļautas nevienmērīgai liesmu iedarbībai uz virsmu, un nepareizai siltuma atvešanai. Regulāri tīrot skursteni, par malku būs jāmaksā mazāk. Jau Ulmaņa laikā ir pierādīts, ka skursteni uzturot labā kārtībā, gadā sanāk tērēt mazāk par 20–25% malkas. Uzkrājusies darva/kreozots ar katru dienu veido jaunu kārtu un draud aizdegties, apdraudot apkārtnes drošību. Kreozota un citu nosēdumu slānis rada barjeru siltuma pārvadei starp kurtuvi un tās sienām, kas samazina siltuma atvešanas efektivitāti.

Turklāt, tā kā mēs, visticamāk, savu degunu skurstenī nebāzīsim, skursteņslauķis būs tas cilvēks, kurš informēs, ka skurstenim nepieciešams remonts. Skursteņslaucītāju pakalpojumi nav tik dārgi, lai dūmu izlaidējam nepievērstu uzmanību. Katru gadu jāreķinās ar aptuveni pieciem līdz desmit latiem par skursteņslaucītāja vizīti, bet aizlaisto dūmeņu tīrīšana izmaksās dārgāk.

Uzmanību!

Ja skurstenis ir aizdedzies, jāzina, ka septiņus astoņus metrus garš skurstenis degs apmēram četras stundas. Tam vienkārši jāļauj izdegt. Skursteņa degšanu nevarēs nepamanīt – māja drebēs tā, it kā tajā būtu ietriekusies lidmašīna. Nekādā gadījumā skurstenī nedrīkst liet ūdeni. Skurstenis ir ļoti sakarsis, auksts ūdens saplēsīs ķieģeļus. Sīkāk variet lasīt www.apollo.lv/portal/articles/26821